

Groen onderwijs en Telen met Toekomst

Gera van Os¹ en Jan Nijman²

¹ Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, onderdeel van Wageningen UR

² Silo

“Wat betekenen de nieuwe mestregels voor de bedrijfsvoering van een bollenteler?” Drie plantenteeltleerlingen van het mbo in Hoorn kregen eind 2005, op verzoek van het praktijknetwerk Telen met toekomst de opdracht om de bemestingsplannen van enkele bedrijven door te rekenen. Ze werden begeleid door een onderzoeker van het toenmalige proefbedrijf van PPO in Sint Maartensvlotbrug. “Zeer leerzaam,” vonden de leerlingen.

Het is een manier om nieuwe kennis te ontsluiten waarbij onderzoekers, onderwijs en ondernemers samenwerken. Het was een van de eerste projecten waarbij het groene onderwijs een rol speelde in dit project. Maar er is meer mogelijk.

Mbo-leerlingen zijn gefascineerd door een sensorgestuurde spuitrobot tijdens een workshop bij PPO in Lisse.

Up-to-date praktijkonderwijs

Zo werken docenten en onderzoekers samen aan nieuwe lespakketten over duurzame gewasbescherming. Docenten in het groene onderwijs (mbo, hbo) willen op de hoogte blijven van de nieuwste ontwikkelingen.

De lessen voor toekomstige agrariërs moeten up-to-date zijn. Ze maken daarbij dankbaar gebruik van de Best Practices en Good Practices die binnen Telen met toekomst zijn ontwikkeld. Het zijn praktische voorbeelden van geïntegreerde bedrijfsvoering die in de praktijk zijn getest.

De informatie uit deze voorbeelden vindt zijn weg in nieuwe lesstof die gebruikt wordt in het dagonderwijs (voor mbo-leerlingen) en in het cursorisch onderwijs voor het bedrijfsleven (de verlengingsbijeenkomsten voor spuitlicenties). Zo vindt via het onderwijs een brede verspreiding plaats van de kennis rond geïntegreerde gewasbescherming.

Lespakketten

Er bestaan lespakketten met Best Practices voor vijf sectoren: akkerbouw, glastuinbouw, bollenteelt, veehouderij en groenvoorziening. Het lesmateriaal wordt elke twee jaar geactualiseerd met nieuwe informatie uit Telen met toekomst. Sommige maatregelen die in 2005 werden bestempeld als Best Practices (alleen geschikt voor voorlopers in de sector) waren in 2008 goed uitvoerbaar en haalbaar gebleken voor een brede groep telers. Deze werden vervolgens Good Practices genoemd. In 2010 zal opnieuw een update van de lespakketten plaatsvinden, met de bijbehorende goedkeuring van Bureau Erkenningen voor gebruik bij de verlengingsbijeenkomsten voor de spuitlicenties.

Docentscholingsdag

Aansluitend op de lespakketten organiseert Wageningen UR, in samenwerking met het GKC-programmateam Plantgezondheid en de

Stuurgroep Gewasbescherming van de AOC Raad, jaarlijks een scholingsdag en een excursie voor docenten gewasbescherming. Hierbij wordt een bezoek gebracht aan een onderzoekslocatie, waar de docenten worden 'gevoed' met presentaties, workshops en demonstraties. Veel onderwerpen hebben raakvlakken met Telen met toekomst: puntemissie, mechanische onkruidbestrijding, precisielandbouw en functionele agrobiodiversiteit. Dit soort dagen levert vaak weer inspiratie voor het maken van nieuwe lespakketten of andere samenwerkingsprojecten.

Beeldenbank

De beeldenbank gewasbescherming (www.groenkennisnet.nl/databank) is zo'n samenwerkingsproject. Docenten en onderzoekers van Wageningen UR vullen en onderhouden deze beeldenbank. Ruim zevenhonderd items zijn beschreven: onkruiden, ziekten en plagen. Elk item bevat foto's en een beschrijving van symptomen, levenswijze, en niet-chemische

maatregelen ter bestrijding van de ziekten. Waar mogelijk is een koppeling gelegd met brochures, leaflets, milieueffectkaarten van Telen met toekomst. De beeldenbank wordt veel door leerlingen gebruikt: tijdens het schoolseizoen ongeveer vijftig tot honderd keer op een dag. Ze gebruiken haar voor opdrachten en vinden zo hun weg naar de voorbeelden uit het project Telen met toekomst.

Samenwerkingsprojecten

Telen met toekomst wil leerlingen en studenten meer inzetten bij onderzoek. Vragen en problemen uit de praktijknetwerken van Telen met toekomst worden aangepakt, waarbij de leerlingen begeleid worden door een onderzoeker van Telen met toekomst. In eerdere samenwerkingsprojecten (Leren met toekomst) zijn goede ervaringen opgedaan. Het is leerzaam, niet alleen voor de leerlingen zelf, maar ook voor docenten, begeleiders en de ondernemers in de praktijk. Deze werkwijze vindt ook steeds meer zijn weg buiten het project Telen met toekomst.

Het reinigen van de veldspuit, waarbij in opeenvolgende spoelsels steeds minder middel te zien is, tijdens een demonstratie emissiebeperking voor docenten op een scholingsdag bij PPO in Lelystad.